

Řešení pro nepříznivé období vyvolané nedostatkem slámy

inzerce
Není to tak dlouho, co jsme se v České republice potýkali s nedostatkem slámy, a zdá se, že podobná situace je opět za dveřmi. Náhlý přechod ze zimy do vysokých teplot a nedostatek vláhy opět způsobily škody na porostech obilnin. Spolu se snížením výnosů se podepsaly i na produkci slámy. Potkali jsme se i s případy, kdy nesprávně použité regulátory růstu zapříčinily stagnaci růstu a stébla jsou příliš krátká.

Co čeká hospodáře v zimě v případě nedostatku slámy? Celá řada problémů! Nedostatečná hygiena zvířat, zhoršené stájové prostředí a zvýšené riziko chorob. Spolu s tím pochopitelně velká pravděpodobnost snížení užitkovosti a ekonomické ztráty. K tomu se přidává ještě jeden nepříjemný fenomén – sláma jako obnovitelný zdroj energie. Letošní situaci komentoval jeden z chovatelů celkem lakonicky: „Slámy bude letos málo a nikde ji nekoupím. V celém okolí je pro jednu spalovnu smluvně

zajištěna produkce slámy z 5000 ha. Pokud bude hektarová produkce nižší, dá se předpokládat, že povedeme nerovný boj o jakoukoli volnou slámu na trhu.“ Podobná situace byla přesně před šesti lety v roce 2012. Na mnoha místech byly výnosy obilnin na úrovni 25% z očekávané úrody a tomu odpovídala produkce slámy. Mnohdy nebyla otázka, kdy a kam poslat lis, ale zda vůbec! Nastávaly i situace, kdy sláma nešla ani sebrat nebo byla produkce pouze několik balíků. Situace byla v mnoha

oblastech naprosto bezúspěšná. V této situaci jsme chovatelům nabídli spolupráci a představili jim systém ACTIV Z pro zlepšení životních podmínek zvířat. Pro následující období charakterizované výrazným nedostatkem slámy jsme připravili technologický postup s využitím aktivátoru transformace statkových hnojiv Z'fix.

Tento přípravek francouzské společnosti PRP Technologies, člena OLMIX Group, byl vyvinut tak, aby cíleně ovlivňoval bakteriální pochody v podestýlce pomocí patentované technologie MIP (řízený příjem mikroprvků). Výsledkem je změna v chování podestýlky, snížení emise amoniaku a s tím spojené snížení pachové zátěže ve stájích. Sláma v podestýlce v krátké době výrazně zvýší svou nasákovost, a proto je možno udržet zvířata v čistotě i s výrazně nižší potřebou slámy. Pro stávající situaci s rizikem nedostatku stelivové

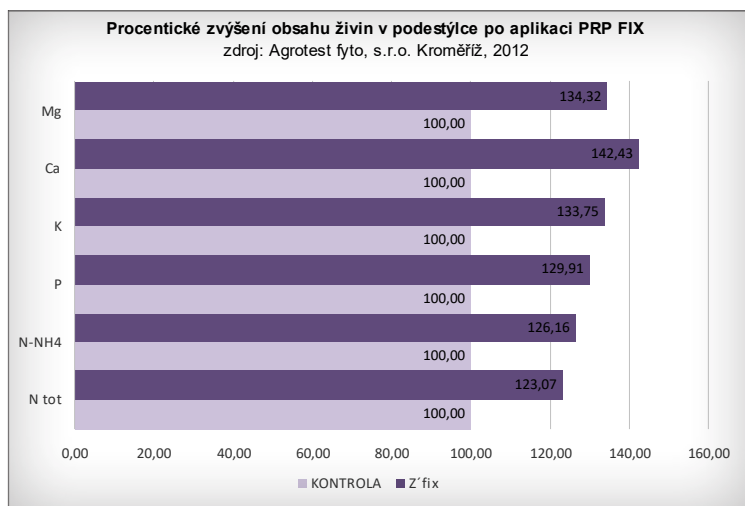
slámy je to tedy více než vhodná technologie. Z ekonomického hlediska je poměr nákladů k přínosům velmi příznivý a dosahuje hodnot 1 : 2–3.

Protože mluvíme o technologii s využitím Z'fix, je namístě popsat komplexní přínosy jejího zavedení:

- snížená spotřeba slámy umožní změnu technologie, která vede k prodloužení doby zdržení a snížení četnosti vyvážení podestýlky, a vzniká tak přímá úspora v nákladech na tyto práce (viz tab. 1),
- prodloužená doba zdržení podestýlky umožňuje naplnit literu NV 262/2019 Sb. – nitrátová směrnice v tom smyslu, že tuhá statková hnojiva vznikající při ustájení skotu, prasat a drůbeže mohou být uložena na zemědělském pozemku po jednorázovém vyskladnění ze stáje s hlubokou podestýlkou, kde se nacházela nejméně tři týdny,

Tab. 1 – Úspora nákladů u 250 KBTPM – Farma Vajglov a. s.

Farma Vajglov 250 kusů masného skotu			
Vyhrnování podestýlky 3x týdně			
Počet odklizení za tři týdny	9		
	čas (hod)	sazba (Kč)	celkem (Kč)
Náklady na jedno odklizení			
– Bobcat	6,00	500,00	3 000,00
– Manipulátor	6,00	900,00	5 400,00
– Traktor	3,00	600,00	1 800,00
Celkem za práci			10 200,00
Celkem za turnus tři týdny			91 800,00
Spotřeba slámy za tři týdny	počet (ks)	cena (Kč)	celkem (Kč)
– Balíky kulaté 250 kg	108	300	32 400,00
Celkem náklady na tři týdny			124 200,00
Z'FIX – vyhrnování podestýlky jednou za tři týdny			
Počet odklizení za tři týdny	1		
	čas (hod)	sazba (Kč)	celkem (Kč)
Náklady na jedno odklizení			
– Bobcat	9,00	500,00	4 500,00
– Manipulátor	9,00	900,00	8 100,00
– Traktor	4,50	600,00	2 700,00
Celkem za práci			15 300,00
Celkem za turnus tři týdny			15 300,00
Spotřeba slámy za tři týdny	počet (ks)	cena (Kč)	celkem (Kč)
– Balíky kulaté 250 kg	72	300	21 600,00
Celkem náklady na tři týdny			36 900,00
Celkem snížení nákladů za tři týdny			87 300,00
Náklady na Z'FIX za tři týdny			13 230,00
Úspora celkem za tři týdny			74 070,00
Úspora celkem za zimu (čtyři měsíce = šest vyhrnování)			423 257,14

Graf 1 – Procentické zvýšení obsahu živin ve hnoji fermentovaném technologií Z'fix

- snížené emise amoniaku a omezený únik hnojivky vedou ke zvýšení obsahu dusíku i dalších živin ve statkových hnojivech a následné úspoře při nákupu průmyslových hnojiv (viz graf 1),
- výstupy z projektu TAČR TA04021390 Biologická transformace organic-

ké hmoty jako efektivní nástroj pro snížení emisí NH_3 a využití získaných živin pro zlepšení vlastností půdy prokazují, že statková hnojiva vyprodukovaná s využitím technologie Z'fix mají příznivý vliv na transformaci organické hmoty do půdy a ná-

sledné snížení objemové hmotnosti redukováno. Souběžně byl prokázán nárůst infiltrace vody, což je velice příznivý efekt s výraznými dopady na environmentální problematiku hospodaření s vodou v krajině,

- v oblasti zdraví zvířat má zvýšená sací schopnost podestýlky a snížená produkce agresivního amoniaku příznivý vliv na zdravotní stav končetin a výskyt kulhání. Ve výkrmně byků s kapacitou 640 kusů v ZOD Poolšavi v Havříčích byl za období 3/2011–12/2013 vykalkulován přínos technologie Z'fix ve snížení počtu brakovaných zvířat, snížení počtu koupelí, nižších nákladech na léčiva a práci veterináře v celkové výši 960 000 Kč,
- pro svou schopnost snižovat emise amoniaku je Z'fix zařazen mezi BAT technologie v chovech prasat (www.vuzt.cz),
- podestýlku fermentovanou pomocí Z'fix je možno s úspěchem použít jako vstupní surovinu do BPS, kdy je

díky fermentaci narušena vláknina slámy a není tak potřeba drtičů pro její homogenizaci.

Komplexnost především

Ze zkušeností z jiných zemědělských činností, ale také jiných oborů jednoznačně vyplývá, že problémy je vhodné řešit komplexně. Dílčí řešení jsou zaměřena na jeden problém a na ostatní mnohdy nereflakují. Výsledkem pak může být vytvoření dalšího, nového dílčího problému. V předchozím textu jsme vám nastínili, jak lze i při úspoře steliva docílit zlepšení stájového prostředí, nastartovat celý komplex dopadů a zachovat princip udržitelného zemědělství: zdravé zvíře v dobrém stájovém prostředí – kvalitní statková hnojiva – zdravá půda – zdravá krmiva pro hospodářská zvířata – zdravé zvíře... to vše s velmi dobrou ekonomikou.

**Ing. Ivan Petrtýl,
PRP Technologies**

MÁLO!!!

aktiv

Klídek, šéfe, s FIXEM to zvládneme

Praxí potvrzené přínosy:

- snížení potřeby slámy o 30-50%
- snížení pracnosti o 50-70%
- zlepšení živinové hodnoty hnojů o 25-30%

zlepšení welfare zvířat

Thanks to algae!

Ing. František Václavík, +420 602 550 748
Ing. Ivan Petrtýl, +420 739 058 762
Ondřej Václavík, +420 605 423 684
Petr Bezděkovský, +420 720 110 286

for a better life
olmix Group
www.olmix.com